

Pellervo-Seura ry:n vuosikokous 2015

Radisson Blu Royal Hotel, Helsinki 9.4.2015

Toimitusjohtaja Sami Karhu

Pellervo-Seura ry

Arvoisat vuosikokouksen osallistujat

Pellervo on osuustoiminnan yhteistyöjärjestö. Sen merkitys on siinä, että se rakentaa innostavia siltoja osuustoiminnan sisään ja sidosryhmiin. Yhteistyöllä voimme viedä läpi kehityshankkeita, joilla kehitämme yritysmalliamme vastaamaan ajan tarpeita. Teemme yhteistyötä kaikkien samanhenkisten tahojen kanssa, jotta saamme yritysmallimme kukoistamaan.

Tämän ja ensi vuoden painopisteessä on avaussanoissa mainittu Soihtukampanja. Lähestymme sellaisia yrityksiä, joiden kanssa on toiveissamme syventää yhteistyötä. On hyvä, jos saamme uusia jäseniä. Tärkeää on kuitenkin lisätä molemminpuolista ymmärrystä, vaikka aina ei jäsenyys toteutuisikaan. Olemme vieneet läpi jäsenkampanjoita aiemminkin, mutta tilanteet muuttuvat ja tulee uusia toimi- ja hallintohenkilöitä. Nyt meillä on erityisesti yhteys S-ryhmään sekä OP Ryhmän ja LähiTapiola-ryhmän uusiin alueellisiin yrityksiin.

Soihtu-nimi tulee Hannes Gebhard 150 -teemavuodesta. Monet muistavat viime vuoden Pellervon Päivässä katsomassamme elokuvassa olleen soihdun. Elokuvasa kehoitettiin pitämään huolta siitä, että osuustoiminnan liekki palaa.

Pellervon jäsenistössä tapahtui muutoksia. Noin 20:stä suuresta taajamien vesihuollosta vastaavista vesiosuuskunnista liittyi ensimmäisenä Pellervoon Kainuun vesiosuuskunta. Uusien pienempien vesiosuuskuntien yhteys Pellervoon kanavoituu edelleen Suomen Vesihuolto-osuuskunnat ry:n kautta. Pellervo sai vuoden alusta uuden jäsenen myös S-ryhmästä, kun Pohjois-Karjalan Osuuskauppa liittyi yhdistykseen. Loviisasta liittyi Puhelinosuuskunta LPO ja Savon suunnasta Mikkelin Puhelinosuuskunta MPY. Mukaan tulivat myös Satakunnan Osuuspankki ja Etelä-Hämeen Osuuspankki. Kokonaisuudessaan jäsenmäärä väheni. Valtaosa tästä johtui sulautumista.

Viime vuoden pääteema oli yhteiskunnallisen uudistajan ja suomalaisen osuustoiminnan perustajan Hannes Gebhardin syntymän 150-vuotisjuhla.

Ajatuksena oli nostaa esiin hänen mittava elämäntyö suomalaisen yhteiskunnan ja osuustoiminnan kehittämiseksi. Se antoi samalla mahdollisuuden pohtia osuustoiminnan juuria ja herättää mielenkiintoa liiketoimintamallia kohtaan.

Vuosi avattiin Pellervon Kainuun seminaarilla Kajaanissa. Näyttävä muistolaatta julkistettiin Gebhardin lapsuuden kotipaikalla Kajaanin torilla.

Sankarimme oli myös Pellervon Päivän 2014 teemana Pellervon perustamispaikassa Vanhalla ylioppilastalolla täällä Helsingissä.

Pellervon Hämeen seminaari pidettiin syyskuussa Hämeenlinnan Osuusmeijerillä. Vierailimme samalla Osuustoiminnan syntysanojen muistomerkillä Hattulassa.

Kaikki nämä jäivät mieleemme hienoina tilaisuuksina.

Gebhardin juhlavuonna oli erityisen sopivaa julkaista sivistäviä ja valmiuksia kasvattavia teoksia. Lähes kaikki on saatavissa verkossa tai pikkurahalla painotuotteena. Omasta aktiivisuudesta ja opinhalusta on asia kiinni.

Tiimiakatemian valmentajan Heikki Toivasen kirjoittama Kaverijohtamisen visuaalinen innostuskirja sai vuonna 2014 rinnalleen englanninkielisen version. Pohjalla on menestyksellinen Tekes-hanke.

Pellervon aiemman lakiasiaintohtajan Kari Lehdon kokemukset tiivistyivät osuustoimintayritysten hallintokulttuuria kehittäväan kirjaan nimeltä ”Arvoisa puheenjohtaja”.

Kauppatieteen tohtori Eliisa Troberg kirjoitti teoksen ”Osuustoiminnan idea”. Se on tarkoitettu ennen kaikkea yrittäjyyskasvatuksessa mukana olevien käyttöön herättämään elävää kiinnostusta yritysmallia kohtaan. Tällaiselle perusteokselle on käyttöä myös osuustoimintayrityksissä.

Pellervon asettama osuuskuntien rahoitusasemaa pohtiva työryhmä jätti työnsä tulokset ja valtuuskunta vahvisti raporttiin liittyvät suositukset joulukuussa 2014.

Vuodenvaihteessa julkaisimme Helsingin yliopiston kanssa teoksen ”Osuuskunnat ja kestävä kehitys”. Se tarkastelee osuustoiminnan asemaa yhteiskunnassa, käytännön yritystoiminnassa, kehittyvissä maissa sekä alan opetusta ja tutkimusta.

Kaikki teokset ovat saatavissa mukaaan tästä tilaisuudesta.

Arvoisat kuulijat,

Osuustoimintayritysten perustehtävän tarkka tunnistaminen ja edelläkävijyys ovat osuustoiminnan perusta, joka vaatii alati aivotyötä. Tässä on hyvä olla kontaktissa

rakentaviin sidosryhmiin. Mikäpä on sen parempi kuin yliopistoyhteydet. Siellä se nuoriso kasvatetaan ja tuotetaan uutta tietoa.

Osuustoiminnan neuvottelukunnan lahjoitusvaroihin perustuvaa osuustoiminta-johtamisen professuuria hoiti KTT Iiro Jussila Lappeenrannan teknillisessä yliopissa. Tänä vuonna on luvassa populaari johtamiskirja kovan käyttöön. Jussilan päätoimittaman osuustoiminta-johtamisen kansainvälisen tiedelehden ”Journal of Co-operative organization and Management” toisen vuoden numerot ilmestyivät sekä verkossa että paperiversiona.

Tutkimuksen rinnalla myös yliopistollinen opetus etenee. Osuustoiminnan neuvottelukunta päätti rahoittaa osuustoiminnan yliopisto-opetuksen Co-op Network Studies -verkostoa vuosina 2015-2019 yhteensä 400.000 €:lla. Lahjoituksen vastaanottaa Helsingin yliopisto, jonka kanssa meillä on muutoinkin paljon yhteistyökohteita.

Pellervo teki syvenevää yhteistyötä myös Tampereen yliopiston kanssa. Väitöskirjojakin on siellä tekeillä; uutena asiakasomisteisuus vakuutusallalla, joka on tärkeä avaus. Meillä on myös yhteiset uudet Tekes-hankkeet, jotka käsittelevät osuuskuntamuotoista joukkorahoitusta ja jaetun arvon johtamista. Meillä oli korkean profiilin osuuskuntaseminaari loppukesästä ja jälleen tänä vuonna.

Myös Itä-Suomen yliopiston kanssa yhteydet ovat laajentuneet entisestään. Olimme vuosina 2013-2014 mukana hankkeessa, jossa tutkitaan osuustoiminnan kiinnostavuutta yrittäjyysvaihtoehtona pohjoiskarjalaisten opiskelijoiden keskuudessa. Yliopistossa on säännöllisesti osuustoimintakurssit, joilla on kymmeniä oppilaita. Yliopiston työn tuloksena osuustoiminta on nyt mukana luontevana osana kauppakorkeakoulujen pääsyykoekirjassa. Tämä on hieno asia.

Mainittakoon, että osuustoimintatutkijoiden Kooperatiivi ry piti eilen Helsingissä tutkimusseminaarin, jonne oli kutsuttu 20 väitöskirjan tekijää, joiden aiheet liittyivät osuustoimintamalliin. Se on merkittävä määrä.

Hyvät kuulijat,

Näihin vuosiin ajoittuu kaksi meille mitä tärkeintä lainsäädäntöhanketta. Vuoden 2014 alusta astui voimaan uusi osuuskuntalaki. Se merkitsi koulutus- ja tiedotustehtävää. Osuustoimintaa koskevat uudet verolait astuivat voimaan tämän vuoden alusta. Tämä tarkoitti laajaa yhteistyötä lakivalmistelun kanssa. Näiden vuoksi kaikki yritysoppaamme ovat uudistettu tai uudistettavana.

Pellervo lähestyi keväällä 2014 pidettyjen europarlamenttivaalien ehdokkaita viestillä ”yksi yritysmaailma ei riitä”. Perussanoma oli sama kaikkialla Euroopan Unionin jäsenvaltioissa. Viestissä korostettiin, että haluamme Euroopan, joka pitää huolen siitä, että on olemassa erilaisia yrittämisen muotoja.

Kodin Pellervo, Maatilan Pellervo, Eläin-liite, Pellervon Iso Kalenteri ja Osuustoiminta-lehti siirtyivät vuoden 2014 alussa uuden Pellervo-Seuran täysin omistaman Pellervo-Media Oy:n julkaistaviksi. Pellervo-lehdet pitivät pintansa levikkikilpailussa. Kodin Pellervo oli yksi harvoja aikakauslehtiä, jotka onnistuivat kasvattamaan levikkiään.

Osuustoiminta-lehti sai kesällä 2014 toteutetussa lukijatutkimuksessa hyvän palautteen. Tutkimuksen tulokset vahvistivat tekijöiden uskoa siihen, että edellisvuonna toteutettu sisällön ja ulkoasun uudistus onnistuivat.

Pellervo-lehtien ja Osuustoiminta-lehden e-arkisto avattiin elokuussa. Arkisto on suunnattu tilaajille.

Uusia avauksia olivat sosiaalisen median palveluiden käytön aloittaminen järjestöviestinnässä. Käyttöön otettiin Facebook, Twitter ja Youtube.

Suuri osa Pellervon palveluista toteutetaan paitsi Pellervo-Median myös muiden osakkuusyhteisöidemme PTT:n, PI Johtamiskoulun, PJP:n, Elintarviketiedon, kehitysyhteistyön FFD:n, Brysselin toimiston ja Osuustoiminnan neuvottelukunnan kanssa. Verkosto on mielestämme täyttänyt varsin hyvin tehtävänsä.

Yhteydet Viroon ovat olleet vilkkaat. Täälläkin on paikalla yhteistyökumppaneitamme naapurimaastamme.

Muutama sana vielä tästä vuodesta.

Julkaisimme kumppaniemme kanssa viime vuoden puolella osuustoiminnan hallitusohjelmatavoitteet eduskuntavaalien jälkeisen hallituksen ohjelmaa ajatellen. ”Yritysmallien monimuotoisuus lisää talouden suorituskykyä” teeman alla käsitellään moniarvoista markkinataloutta ja sen puitteissa osuustoiminnan asemaa.

Puolueet ovat ainakin osin huomioineet osuustoiminnan tarpeet. Tämä on sitäkin tärkeämpää, koska jopa valtiollisissa asiakirjoissa talouselämään saatetaan tarkastella niin kapeasta ja jopa vahingoittavasta näkökulmasta, että sitä ei oikein voisi todeksi uskoa. Syy lienee yksisilmäinen ajan henki, jonka soisi jäävän taakse.

Hyvät kuulijat,

Pellervon toiminnasta on laadittu painettu julkaisu Pellervo-Seura 2014, joka on toimitettu Osuustoiminta-lehden 1/2015 liitteenä ja se on jaossa myös täällä. Siinä on tarkemmin toiminnastamme.

Arvoisat jäsenyhteisöjen edustajat,

Lopuksi käyn lävitse tilinpäätöstä. Pellervo-Seura ry:n vuoden 2014 tulosta voi pitää hyvänä ja se takaa hyvän pohjan toiminnan jatkuvuudelle ja auttaa myös tulevien menopaineiden tasapainottamisessa. Tulos oli edellisvuotta pienempi, mutta talousarviota selvästi parempi. Tilikauden ylijäämä oli 37 tuhatta euroa. Se on hyvällä tasolla kun ottaa huomioon, että vuoden 2014 alussa toteutettu julkaisutoiminnan yhtiöittäminen merkitsi tuottojen väliaikaista pienenemistä. Talousarvio olikin tehty tietoisesti negatiiviseksi, koska vuoden 2014 alusta toimintansa aloittanut Pellervo-Media Oy ei voinut vielä aloitusvuotenaan jakaa osinkoa. Vuodesta 2015 osingonjako tulee kuitenkin mahdolliseksi.

Vuoden 2014 osalta oli jälleen varauduttu sijoitusympäristön haasteisiin ja vuokratuottojen vähenemiseen. Finanssisijoitusten osalta lopputulos oli kuitenkin erinomainen ja vuokrapuolellakin tuotot nousivat vuokrausasteen noususta johtuen. Myös vuosimaksuja kertyi normaalitason mukainen määrä.

Pellervon sijoitustoiminta koostuu rahavarojen sijoittamisesta sekä toimitilojen vuokraamisesta. Sijoitustoiminnan tulos oli vuonna 2014 talousarviota ja edellisvuotta selvästi parempi. Vuokrauspuolella tilanne oli vuoden aikana hyvä. Vuokratuotot nousivat edellisvuoteen verrattuna ja tilojen vuokrausaste nousi. Vuokraustoiminnan kulut realisoituivat suunnilleen talousarvion mukaisina, joten kokonaisuutena vuokraustoiminnan tulos oli talousarviota parempi. Sen verran tästä vuodesta, että tilanne vuokramarkkinoilla jatkuu kuitenkin haastavana. Myös kiinteistöjen tulevat remontit lisäävät riskiä vuokrausasteen ja vuokratuottojen pienentymisestä, ainakin väliaikaisesti. Jo nyt keväällä 2015 tullaan aloittamaan putkistosaneeraus Helsingin Annankadulla sijaitsevassa Raittius- ja valistustalossa, josta Pellervo-Seura omistaa neljä toimistohuoneistoa.

Pellervon järjestötoiminnan kulujäämä oli talousarviota pienempi, mutta edellisvuotta jonkin verran suurempi. Henkilöstökulut olivat sekä talousarviota että edellisvuotta pienemmät. Yleisesti voi todeta, että järjestötoiminnan kulut ja tuotot olivat talousarvion mukaisella tasolla.

Pellervo-Seuran taloudellinen asema on vakaa. Tase on vahva ja terveellä pohjalla. Taseesta on omaa pääomaa 98,3 prosenttia. Pitkäaikaista vierasta pääomaa ei Pellervolla ole lainkaan. Lyhytaikainen vieraspääoma, jonka osuus taseesta on 1,7 prosenttia, liittyy juoksevan toiminnan hoitamiseen ja tilinpäätösjaksotuksiin.

Pellervon taseeseen kirjattu omaisuus muodostuu osakkeista ja muista sijoituksista yli 98 %:sti. Osakkeet ovat yli 90 prosenttisesti kiinteistöyhtiöiden toimitilaosakkeita. Muut sijoitukset ovat pääasiassa rahasto-osuuksia.

Pellervon 2000-luvun alun saneerauksesta tase on noussut 8,2 miljoonasta eurosta nykyiseen lähes 14 miljoonaan. Taloudessa on ollut tiukka linja ja tase on kasvanut satunnaiset erät pois lukien noin 400.000 € vuodessa.

Taseeseen liittyvät tarkemmat tiedot käyvät ilmi vuosikokousasiakirjoista.

Arvoisa puheenjohtaja, jätän Pellervo-Seuran vuoden 2014 tilinpäätöksen ja toiminnan vuosikokouksen arvioitavaksi ja päätettäväksi.